

Muhalefetimsi Mızızlanmalar, Yalnızlık İdeolojisi, Papağan Süreksizlikler ve Süperego Sarmalları

Pragmatizm, en yüzeysel versiyonuyla ilişkilerin, iş yapma biçimlerinin kaderini belirliyor. Anımsamayı ve düşünmeyi dışlayan pragmatizm en kritik anlarda zihinsel kırılmalar yaratıyor.

Bireyselliğin yerini tüketici bireyciklere, Türkiye şartlarında ise yakın çevrenin o anonim çerçevesine referansla belirlenen papağan tüketicilere dönüştüğü günümüzde pragmatizm, bu referanstan beslenen kaprisleri ve düşüncesizliği, dünü unutmayı meşrulaştırıyor.

Dün unutulup düşüncesizlik çevresel destekle meşrulaşınca da geriye deneyimin anlamsızlaşması kalıyor.

Bu pragmatik anlamsızlık siyasetten özel ilişkilere değin belirleyici bir kudrete ulaşmış durumda...

Karnından konuşan, iktidar şansını çeyrek asırdır yenemediği rakibinden bıkkınlığa bağlamış, daha iktidar olmadan koltuk paylaşımına kapılmış muhalefet cephesi, böylesi bir pragmatizmin hüküm sürdüğü dönemde anlamlıdır.

Keza muhalefetimsi gösteriler de...

Anlam derken, sığ bir düzeyden yaklaşıyorum, kendini sorgulama gereği duymadan sağa sola gönderilen laf ebeliklerinden ibaret siyaseti kastediyorum.

Bu siyasetin seçmendeki karşılığı ise “ötekine mi oy vereceğim” oluyor. Zihinlere kazanmış pragmatizm siyasetten anlamayan siyasetçiler, karnından konuşan “umutlar” doğuruyor.

Özel ilişkiler ise ayrı bir trajikomediyi barındırıyor. Bireycikler, toplumsal ve politik mantığın içsel parçası olduğu için, özel ilişkiler daha geniş kapsama dair de bilgi sunuyor olabilir.

Politik Doğrucu Aşk ve Yalnızlık İdeolojisi

Geçtiğimiz günlerde X’te yaşanan onca polemikten biri evlilik ve onun karşıtları arasındaydı. Kimsenin diğerini anlamak gibi bir kaygısı olmadığı bu polemikte, karşıtlarında biraz daha fazla olan hakikat mülkiyetine tanık olmak, içinde yaşadığımız sürecin bir semptomu olarak okunabilir.

Yalnızlık ideolojisi, çağımızın hakikat söylemi olurken pragmatizmle doğrudan ilişkili...

Bu hakikat söylemine göre evlilik/ilişki ebeveynlerinize bırakmadığınız kaderinizi bir erkeğe/kadına bırakmayı ifade ediyor.

Yalnızlık ideolojisinin temel noktası burası... Tek başınıza yapabilirsiniz. Bu klasik bir küçük burjuva fantezisi olarak görülüyordu geçmişte.

Günümüzde ise siyasal ve toplumsal etkinliği şüpheli birtakım politik pozisyonların imgelemine, daha doğrusu hakikat iddiasını teşkil ediyor.

Sağlıklı bir çift olma mefhumu cicim aylarına ya da düğün hesaplarına kilitlenmiş, evliliğin neredeyse sadece eşcinsel çiftler tarafından savunulduğu bir dünyada, dünün fantezisini hakikat söylemine meze etmek de eksik olmaz.

Bu söylemin biraz utangaç şekilde dile getirdiği şey şu: Aşk artık gelip geçici ya da gittiği yere kadar giden süreksizlikten ibarettir.

Çift olmak, yani uzun soluklu bir aşk ise Paul Verhaeghe'nin belirttiği gibi, sadece bir imkânsızlık olarak değil, şüphe uyandıran bir olgu, acilen psikolojik müdahaleye ihtiyaç duyan iki kişinin rahatsızlığı olarak görülme eğiliminde...

Evlilikten, karşı cinse övgüden doğrudan kaderini teslim etmeyi anlayan zihniyetin yaptığı da bu değil midir?

Bir erkeğin kadına, kadının erkeğe olan sadakatine küçümsemeye bakan günümüz okumuşluğunun içine düştüğü ezberler de bu eğilimi yansıtmıyor mu? Keza aşk üzerine yapılan "iki günlük, üç günlük" şeklindeki ancak bir aptalın sahip olabileceği özgüvenle ortalığa boca edilen "hakikatlerin" de...

Verhaeghe, bu eğilimi vurgularken çift tanımına yönelik politik doğrucu tepkiye de dipnot düşüyor:

Politik doğruculuk açısından, muhtemelen "erkek" yerine tutarlı bir şekilde "o" ve "insan" yazmalıyım. Benzer şekilde, "çift" kelimesini her kullandığımda hem homoseksüel hem de heteroseksüel çiftlerden bahsettiğimi okura hatırlatmalıyım. Böyle bir üslup ya tersine çevrilmiş bir ırkçılıkla (İnsan dünyanın zencisidir) ya da saplantılı bir süperego sarmalıyla sonuçlanır.

Velhasıl, günümüz politik doğrucularının her şeye ve herkese dayattığı ahlakiliğin zeminsiz oluşu burada beliriyor. Politik doğrucu zihniyet ile ele alınamayacak olgular vardır.

Çağımızın politik doğrucu ruh hali, had bilmeden yoksun oluşu ve her olguya nüfuz etme şımarıklığı her boyutta kendini ispatlıyor. Sonuç ise politik doğrucu laboratuvarın öğrettiklerinin gerçeklik karşısında buharlaşmasıyla papağan misali bir çocuklaşma oluyor.

Papağan Çocuklaşmalar ve Mızızlanmalar

Farkındayım, bugün hiçbir şey geçmişte taşıdığı anlama sahip değil... Ortalığın evrensel hakikatler çöplüğüne dönüşmesinin sebebi de bu, nitekim...

Fakat bu kriz süreci, çocuklaşmanın egemenliğine dönüşmemeliydi. Çocuklaşma derken insanı ve onun bulunduğu konumları ya anlamsızlaştıran ya da fetişist bir nesne kılan mızızlılığı kastediyorum.

Siyasette, eskiden politik figürler halkı ikna ederdi, neyi daha iyi yapabilecekleri hususunda... Şimdi ise halk, siyasetleri ikna etmekle meşgul, sen daha iyi yapabilirsin, diye...

Seçmen, muhalif siyasetçilerin süperego sarmalında boğulur durumda... Yıllardır saplantılı yaşam kaygılarını kullanan ve böylece layık olmadığı şehirleri elinde tutan muhalefet partilerinden tutun, Roma ve Paris gezilerini önemsizleştiren ve büyük umut kılınmaya çalışan politik figürlere kadar...

Aşk ve ilişkiler de günümüz politik doğrucu zihniyetin...

Fakat bu sarmal, işin odak noktasını kaçırır, sabır bir zaman kaybı olarak görülür böylece. Sabırsızlığı kurumsallaştırır. Aşkın sabırla inşa edilen bir şey olduğu unutulur, böylece Ahmet'in yerini Mehmet, Ayşe'nin yerini Fatma kolaylıkla alır.

Tabii sabırsızlığın kurumsallaşmasında tekrarın, sıkıcı bir şey olarak görülmesi de etkili... Bu konuyu daha sonra ele alacağım. Şu noktada "tekrar" etmek gerekiyor:

Aşkı, yalnızlık saplantılarına verilen kısa, geçici ve hastalıklı ara olmaktan kurtarmak gerekiyor, siyaseti de politikacıların süperego sarmallarından...

Düşünmeyi, muhakeme yeteneğini de etkileşim meraklılarının papağanı olmaktan...

Adem Yılmaz, "Muhalefetimsi Mızızlanmalar, Yalnızlık İdeolojisi, Papağan Süreksizlikler ve Süperego Sarmalları" <https://www.fikirtepediya.com/siyaset/muhalefetimsi-mizmizlanmalar-yalnizlik-ideolojisi-papagan-sureksizlikler-ve-superego-sarmallari/> (Yayın Tarihi: 9 Eylül 2024).